

Το πρόβλημα του κακού στον σύγχρονο κόσμο

Ερώτηση 1 – Μάθημα 8^ο:

Με αφετηρία το κείμενο με τις θέσεις του John Dalhuisen, αναζητήστε παραδείγματα με όψεις του κακού στην εποχή μας. Δουλέψτε πρώτα ατομικά και στη συνέχεια ομαδικά.

Στη σημερινή εποχή υπάρχουν πολλά παραδείγματα με όψεις του κακού. Όπως μαρτυρεί ο John Dalhuisen μια όψη του κακού είναι οι βίαιες επιθέσεις, τις οποίες προκαλούν κάποιοι, οι οποίοι επιθυμούν να δείξουν πόσο αντίθετοι είναι με τον τρόπο ζωής και με τις ελευθερίες κάποιων κοινωνιών. Ύστερα από προσωπική σκέψη και ομαδική συζήτηση καταλήξαμε στα εξής. Συχνές όψεις του κακού είναι ο φθόνος, η ζήλια, η υπερηφάνεια και ο εγωϊσμός. Όλα όσα αναφέρθηκαν είναι η πηγή των προβλημάτων. Αναλυτικότερα, ο πόλεμος είτε ψυχικός είτε σωματικός προέρχεται από φθόνο, ζήλια και εγωϊσμό. Μια ακόμη όψη είναι η βία, η οποία προέρχεται από την ανάγκη πολλών ανθρώπων να αισθάνονται ότι εξουσιάζουν τους άλλους. Γι' αυτόν τον λόγο, ακούμε συχνά για πολλούς ανθρώπους, οι οποίοι υπήρξαν θύματα ενδοοικογενειακής ή ενδοσχολικής βίας. Τέλος, μια ακόμα όψη του κακού είναι η αδικία. Η αδικία σκοπεύει πάντοτε να αναδεικνύει έναν, αυτόν που την κάνει. Εδώ και αρκετό καιρό, ο πλανήτης προσπαθεί να καταπολεμήσει έναν κοινό εχθρό, ένα κοινό κακό, μια κοινή αρρώστια, τον κορωνοϊό.

Οι όψεις της ζωής μας

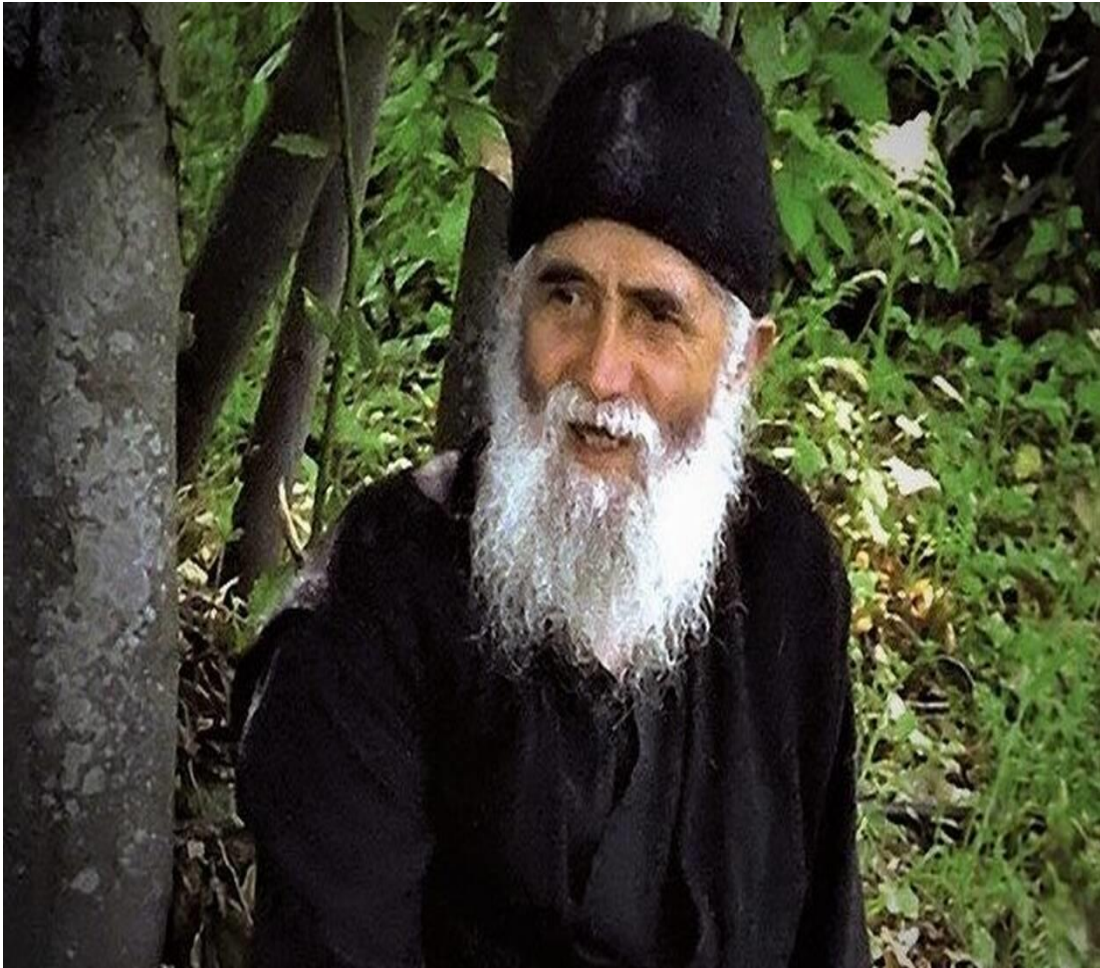
Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 2 – Μάθημα 8^ο:

Πώς κρίνετε τη διαπίστωση του Αγίου Παϊσίου «Όλες οι αμαρτίες έχουν ελαφρυντικά, η αδικία δεν έχει». Με ποια παραδείγματα θα τεκμηριώνατε τη θέση σας;

Ο Άγιος Παΐσιος είχε πει πως «όλες οι αμαρτίες έχουν ελαφρυντικά, η αδικία δεν έχει». Ένα παράδειγμα, ισχυρό, το οποίο μπορεί να τεκμηριώσει αυτή την πρόταση του Αγ. Παϊσίου είναι πως κάποιοι άνθρωποι ζουν στις τρικοσμικές χώρες, χωρίς τα δικά τους ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν έχουν το δικαίωμα της ιατρικής περίθαλψης, του φαγητού, της εκπαίδευσης και της οικίας. Αυτό είναι αποτέλεσμα αδικίας. Κάποιοι άλλοι επέλεξαν το μέλλον των τριτοκοσμικών χωρών, ώστε να εξασφαλίσουν την δική τους ευπορία. Αυτή η αμαρτία αυτών των ανθρώπων δεν έχει ελαφρυντικά, γιατί αυτή η αμαρτία έχει φέρει ανθρώπους να ζουν κάτω απο το όριο της πείνας και της φτώχειας. Κάθε ένα λεπτό ένα παιδί πεθαίνει απο την πείνα και κάποιοι άλλοι ζουν ευτυχισμένοι. Το παραπάνω παράδειγμα προέκυψε απο την εικόνα του σχολικού εγχειριδίου στη σελίδα 43. Ένα ακόμα παράδειγμα είναι η αντιγραφή κατά την ώρα διαγωνισμάτων στο σχολείο. Πιο συγκεκριμένα, εάν ένας μαθητής αντιγράφει απο κάποιον άλλο μαθητή είναι αδικία για τον διαβασμένο μαθητή. Ο διαβασμένος μαθητής έχει αφιερώσει πολλές ώρες μελέτης, για να λάβει γνώσεις και να ανταμειφθεί με την καλύτερη βαθμολογία. Αντίθετα, αυτός που αντιγράφει προκαλεί αδικία πρώτα στον ίδιο του τον εαυτό, καθώς δεν αξιοποιεί τις μαθητικές του ικανότητες και δεν εκμεταλλεύεται το αγαθό της μόρφωσης. Και ύστερα, λαμβάνει τον ίδιο βαθμό με τον διαβασμένο μαθητή, ο οποίος προφανώς, αισθάνεται αδικημένος. Τέλος, τα παραπάνω δύο παραδείγματα, τεκμηριώνουν τον λόγο για τον οποίο η αδικία δεν έχει ελαφρυντικά.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ο Άγιος Παΐσιος ο Αγιορείτης, 25 Ιουλίου 1924 - 12 Ιουλίου 1994

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 3 – Μάθημα 8^ο:

Στην αρχή αυτή της διδακτικής ενότητας παρατίθενται ορισμένες εικόνες, οι οποίες παραπέμπουν σε εμπειρίες οδύνης στον σύγχρονο κόσμο. Βρείτε (ή σκεφτείτε) εικόνες με τις οποίες θα τις αντικαθιστούσατε, εάν το θέμα της σύνθεσης ήταν η «ελπίδα».

Παρακάτω υπάρχουν ελπιδοφόρες εικόνες, οι οποίες αντικαθιστούν πλήρως τις 9 εικόνες του σχολικού εγχειριδίου, για κάθε θέμα αντίστοιχα.

Ελπίδα

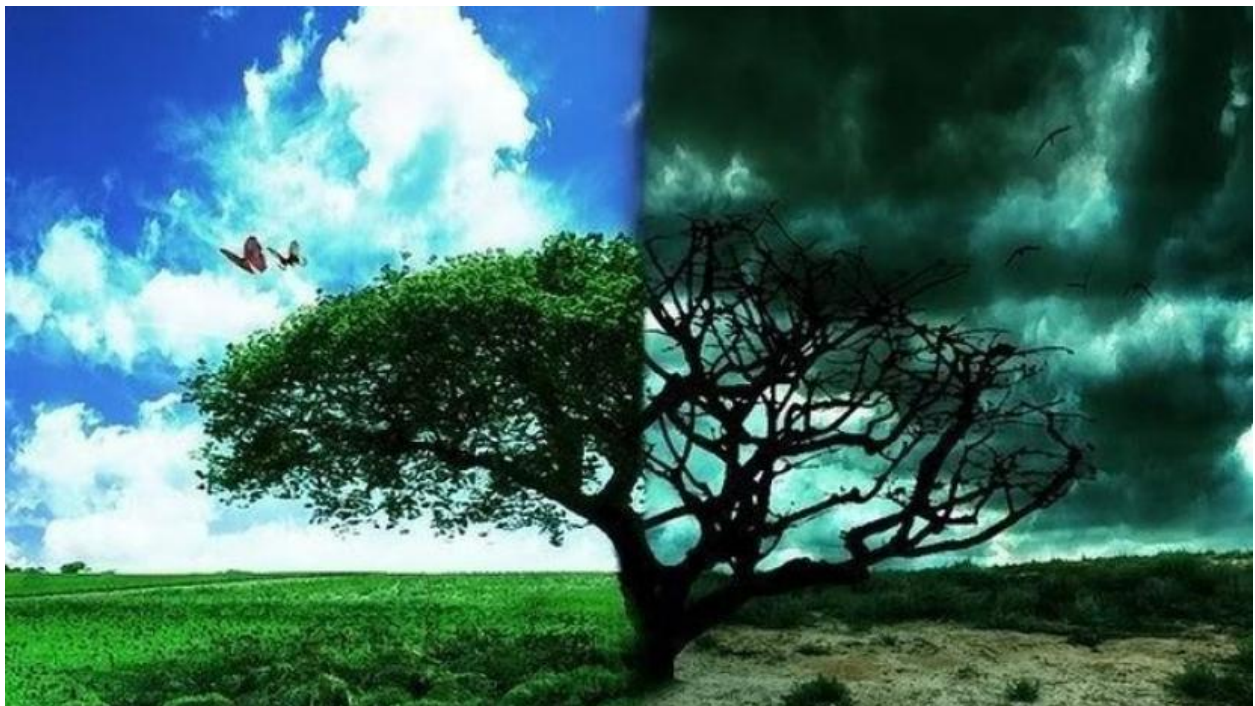
Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Η έκφραση της οδύνης στην τέχνη

Ερώτηση 2 – Μάθημα 9^ο:

Πώς σχολιάζετε τη φράση από την Αντιγόνη ότι ο άνθρωπος «μια στο καλό, μια στο κακό κυλάει»; Διαπιστώνετε κάποια αντίστοιχη θέση στο κείμενο του Ερωτόκριτου;

Στην Αντιγόνη του Σοφοκλή παρατηρούμε να υπάρχει η φράση «μια στο καλό, μια στο κακό κυλάει» μιλώντας για την κίνηση του νου, το οποίο μια πηγαίνει στο καλό και μια στο κακό. Στην καθημερινότητά μας όλοι κάνουμε καλές και κακές σκέψεις. Το μυαλό δύσκολα πηγαίνει μόνο στο καλό και για να το καταφέρει κάποιος χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια. Κατά αντιστοιχία, στο κείμενο του Β. Κορνάρου, παρατηρούμε αυτήν την αντίθεση του καλού και του κακού «και του Καιρού τα πράματα, που αναπαημό δεν έχουν, μα στο Καλό κ' εις το Κακό περιπατούν και τρέχουν». Ο Β. Κορνάρος παρουσιάζει πως στη ζωή μας διαλέγουμε και το καλό και το κακό. Αυτή η αντίθεση κυριαρχεί στη ζωή όλων των ανθρώπων, αφού δεν ζουν στον Παράδεισο, αλλά στην γη, και αμαρτάνουν καθημερινά και μερικές φορές χωρίς να το καταλαβαίνουν.

Καλό και Κακό

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 3 – Μάθημα 9^ο:

Πώς συσχετίζετε τη θέση για την αξία του χρήματος στο κείμενο της Αντιγόνης με τη θέση για την εξουσία στη φράση του Ντοστογιέφσκι;

Στο κείμενο της Αντιγόνης του Σοφοκλή, το χρήμα αποτελεί εξουσία για τους ανθρώπους. Γι' αυτόν τον λόγο, ο Σοφοκλής τονίζει πως το χειρότερο κακό στους ανθρώπους είναι το χρήμα και είναι ικανό να καταστρέφει οικογένειες και να αλλάζει τους ανθρώπους προς το χειρότερο «Το χρήμα ... να κάνουν κάθε ασέβεια». Αντίστοιχα, στο κείμενο του Ντοστογιέφσκι γράφεται «Ποιος άλλος μπορεί να κυριαρχήσει πάνω στους ανθρώπους, αν όχι εκείνος που κυριαρχεί την συνείδησή τους και που κρατάει στα χέρια του το ψωμί τους;». Συνεπώς, ο Ντοστογιέφσκι συμφωνεί με τον Σοφοκλή, παρουσιάζεται το χρήμα ως εξουσιαστής των ανθρώπων. Το χρήμα κρατάει το ψωμί των ανθρώπων, άρα κρατάει όλη τους τη ζωή.

Η αξία του χρήματος

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 4 – Μάθημα 9^ο:

Άραγε γιατί ο Παπαδιαμάντης χρησιμοποιεί τη λέξη «αμαρτία», όταν μιλάει για την αγριότητα στο φυσικό περιβάλλον; Αναζητήστε τη σημασία της.

Ο Παπαδιαμάντης χρησιμοποιεί τη λέξη «αμαρτία», όταν μιλάει για την αγριότητα στο φυσικό περιβάλλον. Παρουσιάζει στην αρχή τη φύση με θάμνους, με ποικίλα και πολύχρωμα φυτά, από τα οποία όμως προκύπτουν τα αγριολούλουδα «άκανθαι» και τα φύδια «έχιδναι». Αυτά τα αγριολούλουδα και τα φύδια, κατά τον Παπαδιαμάντη, έχουν εισβάλει στα έργα του Θεού και η φύση έχασε ένα μέρος της ομορφιάς της. Έτσι, αυτή η παρεμβολή μέσα στην ομορφιά της φύσης, προκαλεί την αγριότητα και την αμαρτία στο φυσικό περιβάλλον. Άλλωστε, από τα φύδια «έχιδναι» ξεγελάστηκε η ανθρωπότητα.

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, 4 Μαρτίου 1851 - Σκιάθος, 3 Ιανουαρίου 1911

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 5 – Μάθημα 9^ο:

Αφού διαβάσετε τα κείμενα των Ελύτη και Μπρεχτ, συγκεντρώστε φράσεις σε δύο πίνακες που θα φτιάξετε, με θέμα: α) «οδύνη», και β) «ελπίδα».

Ελπίδα	Οδύνη
<p>«Πολλά δε θέλει ο άνθρωπος να 'ν' ήμερος να 'ναι άκακος λίγο φαΐ λίγο κρασί Χριστούγεννα κι Ανάσταση κι όπου φωλιάσει και σταθεί κανείς να μην του φτάνει εκεί»</p> <p><i>Ελύτης Οδ., Ο ήλιος ο ηλιάτορας</i></p>	<p>«τον παν τον φέρνουν πίσω μπρος του τρώνε και το λίγο βιος κι από το στόμα τη μπουκιά πάνω στην ώρα τη γλυκιά τού τηνε παίρνουνε κι αυτή χαρά στους που 'ναι οι Δυνατοί! [...] Χαρά στους που 'ναι οι Δυνατοί γι' αυτούς δεν έχει χόρταση.»</p> <p><i>Ελύτης Οδ., Ο ήλιος ο ηλιάτορας</i></p>
<p>«Δε θα λένε: Τον καιρό που η βελανιδιά τα κλαδιά της ανεμοσάλευε. Δε θα λένε: Τον καιρό που το παιδί πετούσε βότσαλα πλατιά στον ποταμού το ρέμα. Δε θα λένε: Τον καιρό που μπήκε στην κάμαρα η γυναίκα.»</p> <p><i>Μπρεχτ Μπ., Τα ποιήματα</i></p>	<p>Θα λένε: Τον καιρό που ο μπογιατζής τσάκιζε τους εργάτες Θα λένε: Τον καιρό που ετοιμάζονταν οι μεγάλοι πόλεμοι. Θα λένε: Τον καιρό που οι μεγάλες δυνάμεις συμμαχούσαν ενάντια στους εργάτες. Θα λένε: Γιατί σωπαίνουν οι ποιητές τους; Μα δε θα λένε: Ήτανε σκοτεινοί καιροί.»</p> <p><i>Μπρεχτ Μπ., Τα ποιήματα</i></p>

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

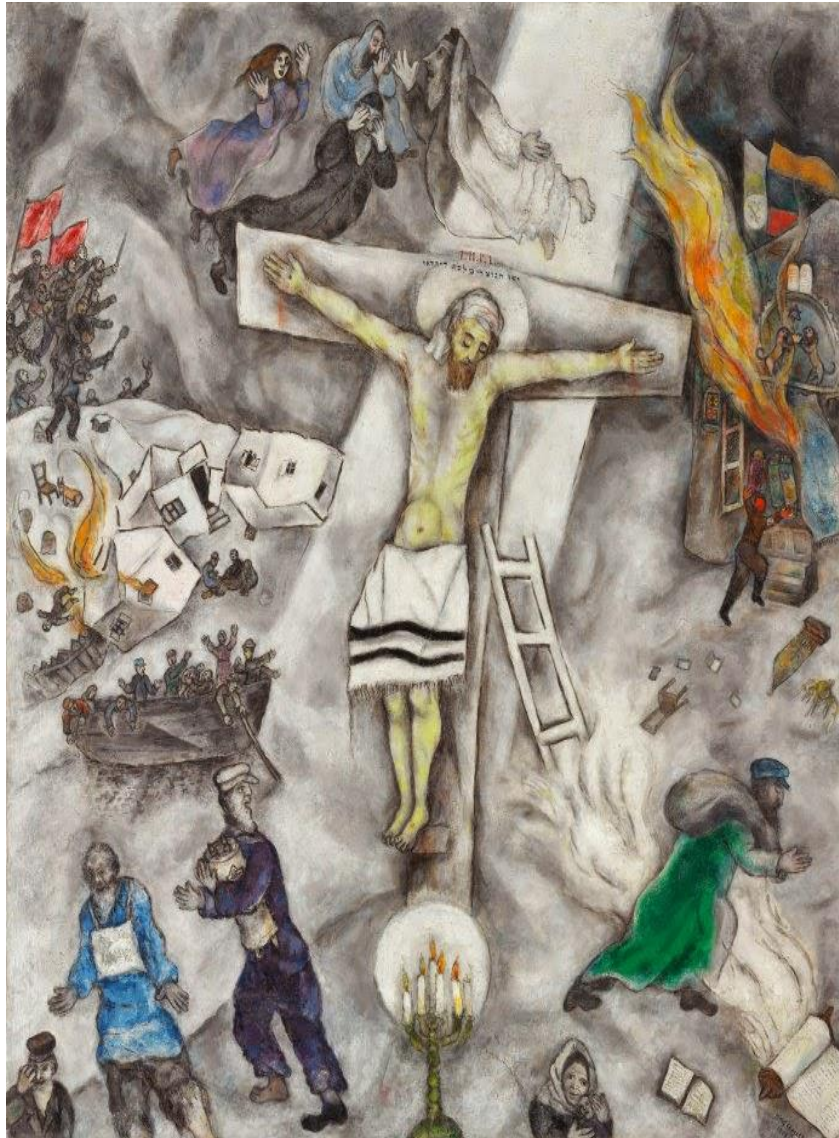
Ερώτηση 6 – Μάθημα 9^ο:

Μελετήστε τον πίνακα «Λευκή Σταύρωση» του Marc Chagall. Τι βλέπετε; Ποια ερμηνεία δίνετε σε αυτά που βλέπετε; Τι θα θέλατε να διερευνήσετε ακόμη;

Στον πίνακα «Λευκή Σταύρωση» του Marc Chagall παρατηρούμε σκηνές, τις οποίες μπορούμε να αναλύσουμε, αλλά κάποιες άλλες δημιουργούν απορία. Αρχικά, το έργο του M.Chagall δημιουργήθηκε λίγο πριν ξεσπάσει ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, το 1938. Στόχος του έργου του ήταν να παρουσιάσει την οδύνη και τον πόνο, που θα βίωνε η ανθρωπότητα κατά την περίοδο του πολέμου. Πιο αναλυτικά, η εικόνα προκαλεί ταραχή, καθώς στα μέσα της αριστερής πλευράς βλέπουμε επαναστάτες να κρατούν κόκκινες σημαίες και να λεηλατούν ένα χωριό. Από την άλλη πλευρά της εικόνας, στα δεξιά, ένας ναζί εισβάλλει και καταστρέφει τη συναγωγή και οι άνθρωποι που βρίσκοντα μέσα φεύγουν πανικόβλητοι. Στη μέση, ο Χριστός έχει γαλήνια μορφή, καθώς το πρόσωπό του είναι ήρεμο. Από αυτήν τη γαλήνη, αντιλαμβανόμαστε πως ο ζωγράφος είχε πίστη και μέσα από την θρησκεία είχε ελπίδα.

Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν κάποια σημεία αναπάντητα, τα οποία θα επιθυμούσα να διερευνήσω. Ένα σημείο, το οποίο δεν μπορώ να αντιληφθώ είναι τι είδους μορφές είναι αυτές, οι οποίες βρίσκονται επάνω από τον Χριστό. Τέλος, δεν αντιλαμβάνομαι τον λόγο για τον οποίο ο σταυρωμένος φοράει πανί στο κάτω μέρος του σώματος του, αλλά και στο κεφάλι του. Πιθανόν να υπάρχει κάποιος συμβολισμός που θα επιθυμούσα να γνωρίζω.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

«Λευκή Σταύρωση» του Marc Chagall, 7 Ιουλίου 1887 – 28 Μαρτίου 1985

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 7 – Μάθημα 9^ο:

Δείτε την «Πιετά» του Μιχαήλ Αγγέλου. Σημειώστε αυθόρμητα πέντε λέξεις σχετικά με το έργο. Μελετήστε το έργο προσεκτικότερα. Σημειώστε ξανά πέντε λέξεις σχετικά με αυτό. Εξηγήστε την τυχόν μετακίνησή σας από την αρχική ματιά.

Κοιτάζοντας την Πιετά του Μιχαήλ Αγγέλου σημείωσα αυθόρμητα τις πέντε παρακάτω λέξεις: θλίψη, στενοχώρια, αδικία, απόγνωση και θάνατος,. Ύστερα, σημείωσα ξανά πέντε λέξεις ήταν οι εξής: θλίψη, στενοχώρια, αδικία, αισιοδοξία και ανάσταση. Οι μόνες αλλαγές που έκανα ήταν στις δύο τελευταίες λέξεις. Καθώς παρατηρούσα την εικόνα με μια πρώτη ματιά σκέφτηκα την θλίψη της Παναγίας, η οποία κρατά στα χέρια της το αδικοχαμένο της παιδί, που με τους δικούς της πόνους γεννήθηκε. Όμως, την επόμενη στιγμή, ξανακοίταξα την Παναγία και είδα στο πρόσωπό της την «αισιοδοξία», και γι' αυτόν τον λόγο αντικατέστησε τη λέξη «απόγνωση». Τέλος, αφαίρεσα τη λέξη θάνατος, διότι η Παναγία ήταν αισιόδοξη, επειδή ήλπιζε στην Ανάσταση του παιδιού της κι έτσι αντακαταστάθηκε και η λέξη «θάνατος» από την «Ανάσταση».

«Πιετά» του Μιχαήλ Αγγέλου

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 8 – Μάθημα 9^ο:

Μελετήστε την εικόνα του Α. Τάσσου και στην ομάδα σας γράψτε ένα σύντομο σενάριο, το οποίο να τελειώνει με τη σκηνή που βλέπετε. Εκφράστε το με δραματοποίηση.

Βρισκόμαστε στην αρχή του Εμφυλίου Πολέμου. Η Ελλάδα είναι χωρισμένη στα δύο. Ήρθε η είδηση πως αδέρφια φεύγουν, να πολεμήσουν στα βουνά. Αυτή τη φορά, ο εχθρός είναι ο ίδιος τους ο αδερφός. Οι νέοι άνθρωποι θα χρησιμοποιήσουν τα όπλα των μεγάλων, για να σκοτώσουν τους συμπατριώτες τους. Γυναϊκόπαιδα θα μείνουν πίσω και θα περιμένουν. Ο πόνος, η αγανάκτηση, τα δάκρυα και η προσευχή θα είναι η ζωή τους απο εδώ και πέρα. Θα περιμένουν ώρες στις λίστες των ασθενών ή των νεκρών και θα εύχονται να μην αντικρίσουν το όνομα των ανθρώπων τους γραμμένο εκεί. Οι γυναίκες θα προσπαθούν να δίνουν αισιοδοξία στα παιδιά τους, αλλά μέσα τους θα φλέγονται απο άγχος, αδικία και θλίψη. Στον αποχωρισμό, οι γυναίκες θα μείνουν με τα παιδιά τους και θα κλαίνε μόνο όταν τα παιδιά τους δεν θα κοιτούν.

«Έλληνες να ντουφεκάνε Έλληνες;»
Θανάσης Βέγγος, Ψυχή Βαθιά

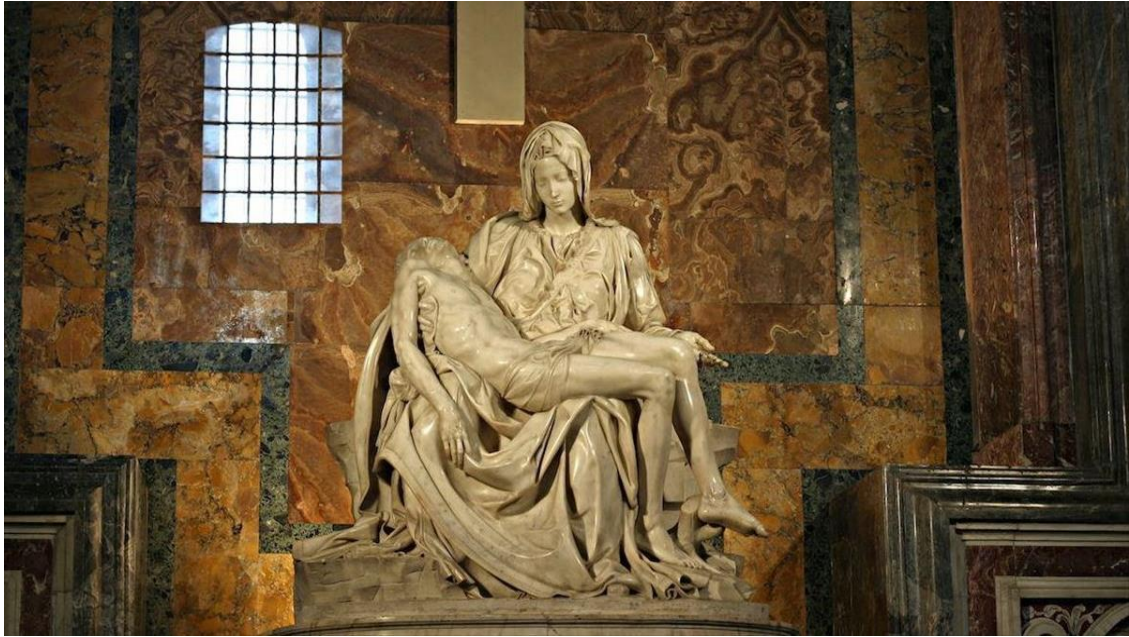
Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 9 – Μάθημα 9^ο:

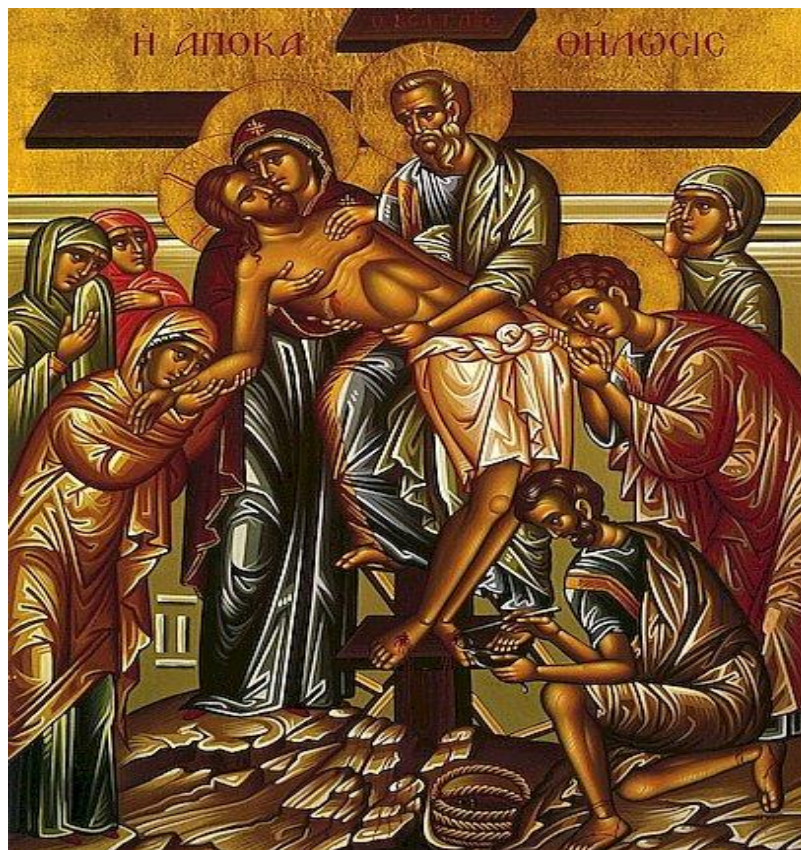
Αναζητήστε μια βυζαντινή εικόνα με θέμα τον Επιτάφιο Θρήνο ή την Αποκαθήλωση και συγκρίνετέ την με την «Πιετά» του Μιχαήλ Αγγέλου. Ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές εντοπίζετε; Ποια ερμηνεία δίνετε σε αυτές;

Συγκρίνοντας τις δύο εικόνες, της Βυζαντινής Αποκαθήλωσης και της «Πιετά» του Μιχαήλ Άγγελου παρατηρούνται ομοιότητες και διαφορές, οι οποίες θα αναλυθούν παρακάτω. Αρχικά, οι ομοιότητες που παρατηρούμε στις δύο εικόνες είναι πως οι πρωταγωνιστές είναι οι ίδιοι, δηλαδή η Παναγία και ο Σταυρωμένος Χριστός. Μια ακόμα ομοιότητα είναι ότι το σώμα του Χριστού έχει παραδοθεί στα καρφιά και η Παναγία απεικονίζεται να Τον κρατάει. Από την άλλη πλευρά, μια βασική διαφορά, την οποία διακρίνουμε είναι η έκφραση της Παναγίας και στις δύο εικόνες. Στη Βυζαντινή Αποκαθήλωση η Παναγία φαίνεται θλιμμένη, με δάκρυα στα μάτια, αλλά δεν βρίσκεται σε απόγνωση. Φαίνεται να υπάρχει συγκρατημένη αισιοδοξία για την Ανάσταση του Χριστού. Στην «Πιετά» η Παναγία φαίνεται λυπημένη, αλλά δεν κλαίει, τονίζοντας περισσότερο την αισιοδοξία της. Τέλος, η ερμηνεία, την οποία θα έδινα προσωπικά για την διαφορά αυτή μεταξύ των εικόνων είναι η ακόλουθη. Η «Πιετά», είναι αποτέλεσμα της Δυτικής σκέψης, όπου εκεί τα πρόσωπα φαίνονται πιο γλυκά και ήρεμα, ενώ στη Βυζαντινή «Αποκαθήλωση» τα πρόσωπα παρουσιάζονται με πιο έντονα χρώματα και πιο έντονες εκφράσεις.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Η Πιετά (Μιχαήλ Άγγελος)

Η Αποκαθήλωση

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 10 – Μάθημα 9^ο:

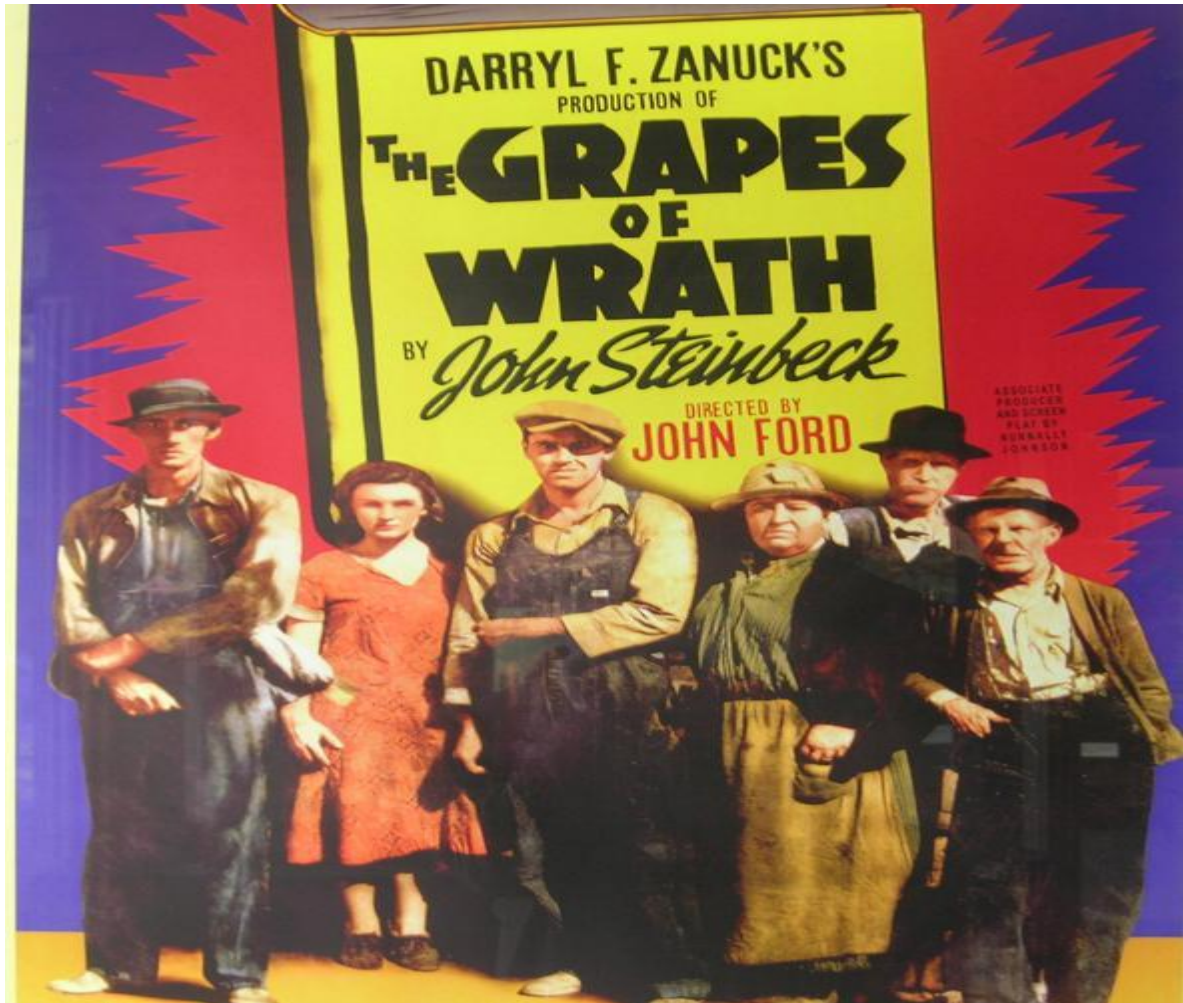
Μπορείτε να δείτε την ταινία «Τα σταφύλια της οργής». Σημειώστε γεγονότα οδύνης. Συζητήστε: α) τα αίτιά τους, β) από τι έπαιρναν κουράγιο οι άνθρωποι που τα βίωναν.

Βλέποντας την ταινία «Τα σταφύλια της οργής» παρατήρησα πολλά γεγονότα οδύνης. Αρχικά, ένα γεγονός που διήρκησε χρόνια ήταν το ακόλουθο. Παρουσιάζεται ένας άνδρας, ο οποίος έχει φυλακιστεί για ανθρωποκτονία, ενώ βρίσκονταν σε στιγμή αυτοάμυνας. Συνεπώς, η φυλάκιση δεν του άξιζε. Έπειτα, όταν αποφυλακίζεται, επιστρέφει σπίτι του και όλη του η οικογένεια έχει αποφασίσει να φύγει για την Καλιφόρνια, καθώς εκείνη την περίοδο ακούγεται πως η Καλιφόρνια είχε πολλές θέσεις εργασίες. Έτσι, οι άνθρωποι της ταινίας αγανακτισμένοι από τη ζωή τους στην Οκλαχόμα, αποφασίζουν να γίνουν εργασιακοί μετανάστες και να φύγουν οικογενειακά. Όπως γίνεται αντιληπτό, ένα ακόμα γεγονός οδύνης αποτελεί και η μετανάστευση, καθώς επίσης και το γεγονός πως στην πορεία του ταξιδιού η οικογένεια χάνει τον παππού και την γιαγιά. Αξιοσημείωτο, επίσης, είναι πως φτάνοντας στην Καλιφόρνια, αντιμετωπίζουν ανέχεια και φτώχεια, ακόμα και εργασιακή εκμετάλλευση. Άρα, αυτή η οικογένεια έχασε τα όνειρά της παρά τη μεγάλη απόφαση της μετανάστευσης.

α) Τα αίτια της οδύνης είναι τα εξής. Αρχικά, η αδικία της φυλάκισης του άνδρα, ο οποίος φυλακίστηκε για ανθρωποκτονία, ενώ βρίσκονταν σε στιγμή αυτοάμυνας. Επιπλέον, μια ακόμα αιτία ήταν το αμερικανικό κραχ, το οποίο επέφερε μεγάλη οικονομική δυσχέρεια και κατά συνέπεια μετανάστευση για πολλούς ανθρώπους. Τέλος, ένα ακόμα αίτιο ήταν οι μεγάλες εταιρείες, οι οποίες καταπατούσαν τα ανθρώπινα δικαιώματα, με σκοπό να κερδίσουν περισσότερο χρήμα.

β) Οι άνθρωποι εκείνη την εποχή πάλευαν διαρκώς για ένα καλύτερο μέλλον. Η οικογένεια της ταινίας, ξεριζώνεται από τον τόπο της, προκειμένου να αναζητήσει μια καλύτερη ζωή. Συνεπώς, οι άνθρωποι εκείνη την εποχή, έπαιρναν κουράγιο από τις ελπίδες τους.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

«Τα σταφύλια της οργής»

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ποιος ευθύνεται για το κακό; Ποιος μπορεί να μας σώσει από το κακό;

Ερώτηση 1 – Μάθημα 10^ο:

Δουλέψτε ατομικά ή/και σε ομάδες: Ποια σημεία από τη διήγηση για την πτώση των πρωτοπλάστων δείχνουν ότι το ανθρώπινο λάθος ήταν μια «πτώση»; Σημείωσε το επιχείρημά σου ατομικά και στη συνέχεια συζήτησε στην ομάδα σου.

Τα σημεία, τα οποία φανερώνουν πως το προπατορικό αμάρτημα ήταν η «πτώση», το ανθρώπινο λάθος, είναι τα εξής.

1. «Η γυναίκα είδε ότι οι καρποί του δέντρου ήταν εύγεστοι, ελκυστικοί και ξεσήκωναν την επιθυμία για την απόκτηση γνώσης. Πήρε, λοιπόν, από τους καρπούς του κι έφαγε· έδωσε και στον άντρα της που ήταν μαζί της, και έφαγε κι αυτός. Τότε άνοιξαν τα μάτια και των δύο και κατάλαβαν ότι ήταν γυμνοί. Έραψαν, λοιπόν, φύλλα συκιάς και έφτιαξαν καλύμματα για να σκεπάσουν τη γύμνια τους»: Όταν οι πρωτόπλαστοι έφαγαν το μήλο της γνώσης, το οποίο τους είχε απαγορεύσει ο Θεός, απέκτησαν την γνώση πως ήταν γυμνοί, ενώ πριν το φάνε δεν είχαν λάβει αυτή την γνώση και δεν ντρέπονταν για αυτό. Με αυτήν την πράξη έχασαν τον Παράδεισο.
2. «Τότε άκουσαν το θόρυβο που έκανε ο Κύριος ... "Πού είσαι;"». Αυτό το σημείο, μας δείχνει πως οι πρωτόπλαστοι μόλις γεύτηκαν τον καρπό και άκουσαν τα βήματα κάποιου, κρύφτηκαν από την ντροπή τους και τότε ο Θεός κατάλαβε πως το ανθρώπινο γένος «έπεσε», δηλαδή αμάρτησε.
3. «Τότε είπε ο Κύριος, ο Θεός είπε στη γυναίκα: "Θ' αυξήσω κατά πολύ τη θλίψη ... και στο χόμα θα επιστρέψεις"». Σε αυτό το σημείο, ο Θεός λέει στους ανθρώπους τις μεταβολές, τις οποίες θα ζήσουν στη μετέπειτα ζωή τους. Ο Αδάμ και η Εύα μέσα από το αμάρτημά τους επέλεξαν να ζήσουν μια διαφορετική ζωή μακριά από τον Παράδεισο, από τον οποίο ήδη βρίσκονταν. Πλέον, η «πτώση» τους τούς είχε απομακρύνει από τον Θεό.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

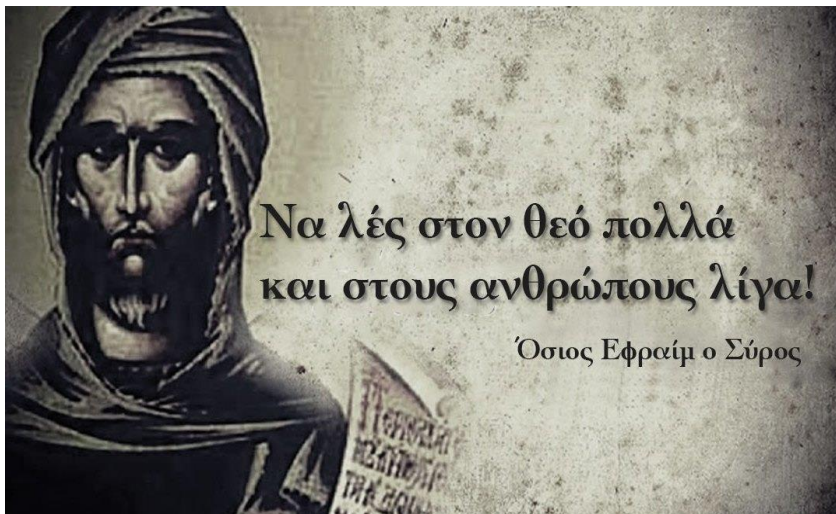
Η εξορία του Αδάμ και της Εύας απο τον Παράδεισο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 2 – Μάθημα 10^ο:

Προσπαθήστε να ξαναγράψετε ένα τμήμα του κειμένου για την πτώση των πρωτοπλάστων, αντικαθιστώντας τις συμβολικές εικόνες της διήγησης με πρόσωπα και γεγονότα που παραπέμπουν στη σύγχρονη εποχή.

Ήταν Κυριακή πρωί, όταν δυο κυρίες κάθονταν έξω από την Εκκλησία. Δεν μπήκαν μέσα, παρά μόνο σχολίαζαν όποιον έβγαινε και έμπαινε στο ναό. Μετά τη Θεία Λειτουργία τις είδε ο ιερέας του ναού και τις ρώτησε, γιατί δεν μπήκαν μέσα να παρακολουθήσουν τη Λειτουργία, να ανάψουν κεριά και να κοινωνήσουν. Εκείνες άρχισαν να γελούν και να κοροϊδεύουν τον ιερέα λέγοντάς του, ότι όλα είναι ψεύτικα, δεν υπάρχει Θεός και ότι αυτός έγινε ιερέας, για να βγάζει χρήματα και να εκμεταλλεύεται τον κόσμο. Καθώς έφευγαν από την εκκλησία βρισκόταν ένας ζητιάνος και ζητούσε ελεημοσύνη, εκείνες του μίλησαν άσχημα και του ζήτησαν να φύγει από τη πόλη, γιατί τους βρωμίζει την περιοχή. Βλέποντας όλα αυτά ο ιερέας της εκκλησίας στεναχωρήθηκε πολύ και πήγε στην εκκλησία και προσευχήθηκε πολύ ώρα με δάκρυα στα μάτια γι' αυτές τις κυρίες. Τότε εμφανίστηκε ο Χριστός σε αυτόν τον αγαθό ιερέα και του είπε, «άδικα προσεύχεσαι γι' αυτές τις γυναίκες, γιατί εγώ τους δίνω συνέχεια ευκαιρίες να μετανοήσουν, αλλά αυτές πραγματοποιούν πράξεις που με διώχνουν από κοντά τους και έτσι απομακρύνονται από το Παράδεισο...». Τότε ο ιερέας θυμήθηκε όλες αυτές τις αμαρτίες που έκαναν οι γυναίκες αυτό το Κυριακάτικο πρωινό και συνέχισε να προσεύχεται με την ελπίδα, αυτές οι γυναίκες να μετανοήσουν, να σταματήσουν να κατακρίνουν και να συμπεριφέρονται άσχημα σε ανθρώπους, έτσι ώστε να κερδίσουν το Παράδεισο.

Όσιος Εφραίμ ο Σύρος, 4^{ος} αιώνας μ. Χ.

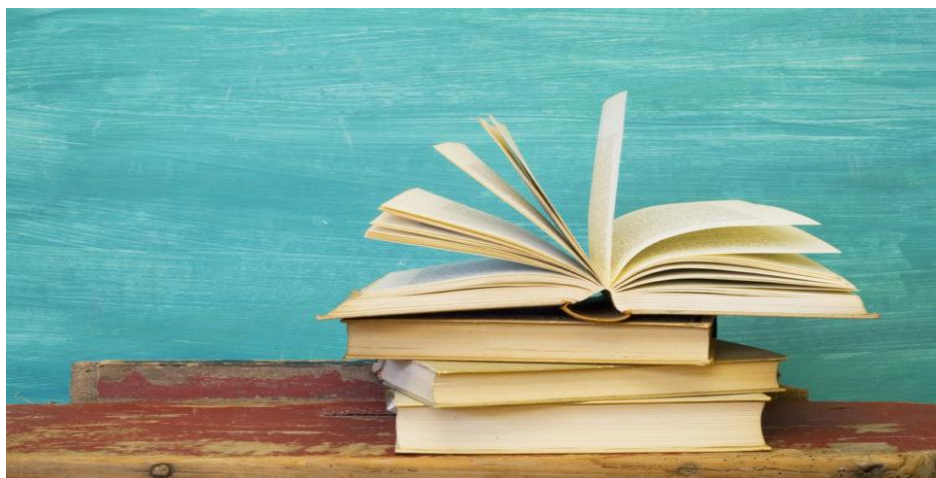
Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 3 – Μάθημα 10^ο:

Στο τετράδιό σας δημιουργήστε ένα σύντομο γλωσσάρι με τις βασικές έννοιες αυτής της διδακτικής ενότητας.

- + Αμαρτία: άμαρτάνω=αστοχώ, αποτυγχάνω.
Η λέξη ή πράξη που είναι αντίθετη στον θεϊκό νόμο.
- + Αποκαθήλωση: ἀποκαθηλῶ=ξεκαρφώνω
Η απόσπαση και καταβίβαση του σώματος του Χριστού από τον σταυρό.
- + Μετάνοια: μετανοῶ=αλλάζω γνώμη και ζωή
Το αίσθημα, που προκαλεί συναισθηματική συντριβή στην ψυχή του ανθρώπου για τα αμαρτήματά του. Η δήλωση μετανοίας γίνεται μέσω της εξομολόγησης.
- + Παράδεισος: pālēz=κήπος
Ο περίλαμπρος νοητός χώρος, στον οποίο, εγκαθίστανται οι ψυχές των δικαίων μετά θάνατον.
- + Πιετά: pieta=οίκτος, συμπόνοια
Η ζωγραφική ή γλυπτική σύνθεση που απεικονίζει την Παναγία να θρηνεί κρατώντας τον Χριστό νεκρό στα γόνατά της.
- + Πρωτόπλαστοι: (πρωτο + -πλαστος) πλάσσω=δημιουργώ κάτι και του δίνω μορφή.
Ο Αδάμ και η Εύα, το ζευγάρι των πρώτων ανθρώπων που πλάστηκαν από τον Θεό.
- + Σωτηρία: σωτήρ=σώζω
Η λύτρωση του ανθρώπου από την αμαρτία

Οι παραπάνω πληροφορίες πάρθηκαν από το Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, του Γεωργίου Μπαμπινιώτη.

Μαθαίνοντας έννοιες

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 4 – Μάθημα 10^ο:

Χωριστείτε σε ομάδες. Διαβάστε τον Ψαλμό 27. Στη συνέχεια, σε κάθε ομάδα ξεχωριστά συζητήστε το παρακάτω ερώτημα: Ποια είναι τα συναισθήματα του συγγραφέα του Ψαλμού αυτού; Κατόπιν, ανακοινώστε στην τάξη τα συμπεράσματα της συζήτησής σας.

Ύστερα από τη συζήτηση με την ομάδα μας καταλήξαμε στα εξής συμπεράσματα. Ο συγγραφέας του 27^{ου} Ψαλμού φαίνεται να βρίσκεται σε μια δύσκολη συναισθηματική κατάσταση. Στον πρώτο στίχο, ο συγγραφέας ζητάει από τον Θεό να μην Του μείνει αδιάφορος, γιατί φοβάται μην γίνει όμοιος με όσους πέφτουν στο τάφο « Πρὸς σέ, Κύριε, κεκράζομαι, ὁ Θεός μου, μὴ παρασιωπήσης ἀπ’ ἐμοῦ, μήποτε παρασιωπήσης ἀπ’ ἐμοῦ καὶ ὁμοιωθῆσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον». Στον δεύτερο στίχο, ο συγγραφέας βρίσκεται μπροστά στον Ναό του Θεού και τον ικετεύει να τον ακούσει. Προφανώς, αισθάνεται απόγνωση, «εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σέ, ἐν τῷ αἶρειν με χεῖράς μου πρὸς ναὸν ἁγίόν σου». Στον τρίτο στίχο, ο συγγραφέας λέει στον Θεό «μὴ συνελκύσης με μετὰ ἁμαρτωλῶν καὶ μετὰ ἐργαζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσης με τῶν λαλούντων εἰρήνην μετὰ τῶν πλησίον αὐτῶν, κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν», συνεχίζει να δείχνει τρομαγμένος και φοβισμένος. Ζητάει να μην τον βάλει ο Θεός με όλους του αδίκους στο τέλος της ζωής του. Στον τέταρτο στίχο, ο συγγραφέας περιμένει την απόδοση δικαιοσύνης και οι άδικοι να λάβουν τα άδικα «δὸς αὐτοῖς, Κύριε, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς αὐτοῖς, ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς». Στον πέμπτο στίχο, ο συγγραφέας αιτιολογεί γιατί τους αποκαλεί «αδίκους» και είναι βέβαιο πως αισθάνεται εκνευρισμό για αυτούς, «ὅτι οὐ συνῆκαν εἰς τὰ ἔργα Κυρίου καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ· καθελεῖς αὐτούς καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτούς». Στον έκτο στίχο, ευλογεί Αυτόν που άκουσε όσα Του είπε και φαίνεται να αισθάνεται πιο ήρεμος, «εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι εἰσήκουσε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου». Στον έβδομο στίχο, ο συγγραφέας παρουσιάζεται πράγματι γαλήνιος και αποκαλεί τον Θεό υπερασπιστή του, «Κύριος βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου· ἐπ’ αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδία μου, καὶ ἐβοηθήθην, καὶ ἀνέθαλεν ἡ σὰρξ μου· καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ». Στον όγδοο στίχο, ο συγγραφέας αποκαλύπτει πως για τον καθένα, ο Θεός είναι το στήριγμα για όλο τον λαό Του, «Κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ ὑπερασπιστής τῶν σωτηρίων τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἐστι». Στον ένατο και τελευταίο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

στίχο, ο συγγραφέας αισθάνεται λυτρωμένος, πλέον, και ζητά από τον Θεό να σώσει τον λαό Του και πάντα να του δείχνει τον δρόμο της σωτηρίας, για να έχουν εξασφαλισμένη την πνευματική τους γαλήνη και να αισθάνονται όλοι οι πιστοί ασφάλεια κοντά στον Θεό, «σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου καὶ ποιμανὸν αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος».

Ψαλμοί του Δαβίδ

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 5 – Μάθημα 10^ο:

Φανταστείτε τον προφήτη Ιεζεκιήλ να μιλάει δημόσια στους ανθρώπους της εποχής του ή της εποχής μας, με τα λόγια του παραπάνω κειμένου (Ιεζ 18, 31-32). Ποια νομίζετε ότι θα ήταν τα συναισθήματα των ακροατών του; Τι σκέφτεστε εσείς γι' αυτούς;

Τα συναισθήματα των ακροατών του προφήτη Ιεζεκιήλ θεωρώ πως θα ήταν έντονα. Αρχικά, πιστεύω πως όλοι οι ακροατές προβληματίστηκαν και αποφάσισαν να αλλάξουν ζωή. Δηλαδή, να μην ξανακάνουν τις αμαρτίες, διότι αν συνέχιζαν την έως τότε ζωή τους, δεν θα κέρδισαν τον Παράδεισο. Συνεπώς, αποχωρώντας από τα όσα άκουσαν θαρρώ πως μετάνιωσαν για την αμαρτία τους και ύστερα από λίγες ημέρες, ζήτησαν να εξομολογηθούν, ώστε οι αμαρτίες τους να συγχωρεθούν από τον Θεό. Ίσως, κάποιοι άλλοι ακροατές να μην πίστεψαν στη φράση του Προφήτη «Μετανοήστε, λοιπόν, για να ζήσετε!» και απομακρύνθηκαν από τον Παράδεισο. Προσωπικά, η σκέψη μου για τους ακροατές έχει δύο πλευρές. Η πρώτη πλευρά έχει τον θαυμασμό, καθώς πολλοί από αυτούς ζήτησαν συγχώρεση από τον Θεό. Όμως, η δεύτερη πλευρά έχει τη λύπη, διότι αρκετοί ήταν αυτοί που αποδοκίμασαν τον Προφήτη και δεν τον άκουσαν.

«Μετανοήστε, λοιπόν, για να ζήσετε!», Προφήτης Ιεζεκιήλ

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 6 – Μάθημα 10^ο:

Στο κείμενο Α΄ Τιμ 2, 14, πώς αναλύεται η θέση ότι το μήνυμα της λύτρωσης απευθύνεται προς «όλους τους ανθρώπους»;

Στο κείμενο Α΄ Τιμ 2,14, τονίζεται η θέση ότι το μήνυμα της λύτρωσης απευθύνεται προς «όλους τους ανθρώπους». Πιο συγκεκριμένα, ο Τιμόθεος αναλύει πως όλοι οι άνθρωποι είναι σημαντικό να κάνουν δεήσεις, προσευχές, παρακλήσεις και ευχαριστίες για όλους τους ανθρώπους. Μιλώντας για όλους τους ανθρώπους, αναφέρει και όσους κατέχουν εξουσία, όσους είναι κυβερνήτες, γιατί αυτοί αποφασίζουν για το μέλλον των υπολοίπων. Έτσι, εάν όλοι οι άνθρωποι και οι κυβερνήτες πράττουν το σωστό, το καλό και το ηθικό, τότε θα σωθούν και ο Θεός θα έχει ικανοποιηθεί. Άλλωστε, αυτό που ο Θεός επιθυμεί είναι να σωθούν όλοι οι άνθρωποι.

Κάθε άνθρωπος έχει θέση στον Παράδεισο, αρκεί να παλέψει

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!